

Regionens revisorer

Revisionskontoret
Karin Selander
Anders Marmon
Johan Magnusson
Marcus Olofsson

Granskning av årsredovisning 2019

Bakgrund

Regionens revisorer ansvarar i enlighet med kommunallagen för att årligen granska all verksamhet som bedrivs inom regionen. Revisorerna ska granska om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Syfte

Denna rapport innehåller en sammanfattning av granskningen av årsredovisningen för år 2019. Syftet med rapporten är att utgöra ett underlag för revisorernas revisionsberättelse.

Revisionskriterier

Granskningen har i huvudsak utgått från följande revisionskriterier:

- Kommunallag (2017:725)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597)
- Regionplan för 2019
- Regionfullmäktiges beslut om reglemente för regionstyrelsen (LK/181692)
- Regionfullmäktiges beslut om allmänna bestämmelser för styrelse och nämnder (LK/181692)

Metod och avgränsning

Granskningen har genomförts genom intervjuer och dokumentstudier. Den finansiella revisionen har genomförts genom en kombination av internkontrollgranskning och substansgranskning.

Granskningen av måluppfyllelse har fokuserat på att verifiera att årsredovisningen svarar mot de mål som fullmäktige beslutat om i regionplanen för 2019 och att verifiera redovisningen av måluppfyllelse för de mål som redovisas. Vi har däremot endast översiktligt granskat underlag till ett urval av de jämförelser som redovisas, som inte är målsatta.

Granskningsansvariga

Granskningen har genomförts av revisionskontoret. Den finansiella revisionen som sammanfattas nedan har genomförts av PwC.

Granskning av årsredovisning 2019

I detta avsnitt redovisas en sammanfattning av årets granskning av årsredovisningen. Resultat från granskning av den finansiella redovisningen redovisas mera utvecklat i revisionsrapporten Granskning av de finansiella rapporterna i årsredovisning 2019. Vi har framfört synpunkter löpande under revisionsarbetet för att ge möjlighet till korrigeringar och kompletteringar av innehållet i årsredovisningen för 2019.

Jämförelse mellan Regionplan 2019 och årsredovisning 2019

Regionfullmäktige har i Regionplan 2019 fastställt tre effektmål för regionens verksamhet; trygga och nöjda invånare, attraktivt och hållbart Värmland samt god och jämlik hälsa. Därutöver finns i regionplanen perspektivmålet hållbar organisation, med fokusområdena hållbart arbetsliv, ekonomi i balans, minskat miljöavtryck samt respektfulla möten. Nämnderna har även av fullmäktige givits specifika nämndmål/resultatmål, vilka framgår av regionplanen.

Av Regionfullmäktiges mätplan 2019 framgår att *”rapporteringen kommer att innehålla styrelsens analys och bedömning av hur väl styrelsens resultatmål och perspektivmålet om en hållbar organisation uppfyllts. Rapporterna kommer också att innehålla nämndernas bedömning av måluppfyllelse för nämndernas resultatmål. Redovisningen kommer att omfatta indikatorer, aktivitetsredovisningar och en summering och analys av insatserna och läget som ligger till grund för nämndens bedömning. Styrelsen och nämnderna redovisar också en bedömning av hur deras arbete bidragit till effektmålen. Resultat i förhållande till effektmålen kommer också att ingå i rapporteringen.”*

Då årsredovisningen är regionens första sedan regionbildningen 1 januari 2019, är många mål och indikatorer nya, vilket försvårar en analytisk jämförelse mot föregående år. Vissa av indikatorerna består av aktivitetsredovisningar och beskrivningar av utveckling över tid och har inga uppsatta indikatornivåer för när målet uppnås eller inte. Vi har vid höstens dialogmöten med nämndernas presidium, blivit informerade om att processen för framtagandet och införandet av nämndplaner och mätplaner 2019 varit kort och inte optimal.

Mål och indikatorer 2019 har specificerats i regionstyrelsens och nämndernas mätplaner. I årsredovisningen finns 2019 års måluppfyllelse utifrån mätplanerna med som en bilaga.

Årsredovisningen innehåller också resultatinformation som syftar till att redovisa jämförelser med tidigare år eller riket, där det inte finns någon målsättning för 2019 samt aktivitetsuppföljningar som beskriver verksamheternas insatser och förväntade resultat.

Årsredovisningen är uppställd på så sätt att kraven i den nya lagen om kommunal bokföring och redovisning följs, med tanke på vilka rubriker/avsnitt som finns med i förvaltningsberättelsen.

Granskning av finansiella rapporter i årsredovisning 2019 och måluppfyllelse finansiella mål

Av PwCs granskningsrapport rörande de finansiella delarna framgår:

Efter genomförd granskning gör vi bedömningen att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för det ekonomiska utfallet av verksamheten. Vi bedömer vidare att det finansiella avsnittet i årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad enligt lag, normer och i övrigt god redovisningssed och att räkenskaperna är rättvisande.

Det positiva resultatet efter balanskravsutredning med 100,2 mnkr innebär att regionen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans som framgår av Kommunallagen 11 kapitel § 5. Föregående års underskott på 72,2 mnkr är i och med årets resultat till fullo återställt.

Förvaltningsberättelsens finansiella avsnitt innehåller en uppföljning av de finansiella mål som fastställts i budget 2019. Vi bedömer att resultat och ställning delvis är förenligt med de finansiella målsättningar som regionfullmäktige fastställt.

Granskningen av de finansiella delarna i årsredovisningen har underlättats av att bokslutet varit väldokumenterat och att bilagor och underlag funnits i tillräcklig omfattning. Efter vår granskning gör vi bedömningen att den interna kontrollen och säkerheten i redovisningen är tillräcklig.

Måluppfyllelse – verksamhetsmål

Av årsredovisningen framgår att ”Regionstyrelsen gör bedömningen för 2019 att effektmålet attraktivt och hållbart Värmland uppfyllts, men effektmålen, trygga och nöjda invånare samt god och jämlik hälsa inte uppfyllts. Vidare gör regionstyrelsen bedömningen att perspektivmålet hållbar organisation har uppfyllts.”

Regionstyrelsen

Regionstyrelsen bedömer att målen aktiv och attraktiv samverkan, aktivt kvalitetsarbete, klok utveckling och innovation samt effektiv och flexibel förvaltning, har uppnåtts.

Regionstyrelsen nämndmål summeras av de aktiviteter som bidrar till målet, dvs. det finns inte några uppsatta indikatornivåer för när målen uppnås eller inte.

Av årsredovisningen framgår att Regionstyrelsen bedömer att perspektivmålet hållbar organisation uppnått för 2019. Det sker utifrån en summering av målets fyra ingående delar:

- Regionstyrelsen gör bedömningen att målet ekonomi i balans har uppnåtts.
- Regionstyrelsen gör bedömningen att målet hållbart arbetsliv har uppnåtts.
- Regionstyrelsen gör bedömningen att målet minskat miljöavtryck inte har uppnåtts.
- Regionstyrelsen gör bedömningen att målet respektfulla möten har uppnåtts.

Vi noterar att mätbilagan avseende ekonomi i balans visar 3 gula samt 5 gröna indikatorer. Mätbilagan för hållbart arbetsliv (på regionnivå) visar 1 röd, 2 gula, 1 grå samt 6 gröna indikatorer. Mätbilagan avseende respektfulla möten består av aktivitetsredovisning, dvs. det finns inte några uppsatta indikatornivåer för när målet uppnås eller inte. Regionstyrelsen har utifrån en samlad bedömning kommit fram till att målen har uppnåtts.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Hälso- och sjukvårdsnämnden bedömer att målet bästa vårdkvalitet går i önskad riktning, men att målet vård utan köer inte har uppnåtts.

Vi noterar att det i nämndens mätbilaga för tre av indikatorerna inom bästa vårdkvalitet -förebyggande och hälsofrämjande, givits grön färg trots att resultat för 2019 ännu inte är tillgängligt.

Kultur- och bildningsnämnden

Kultur- och bildningsnämnden bedömer att målen ett varierat kulturutbud av hög kvalitet, attraktiva folkhögskolor, ökad kulturell delaktighet och förbättrad folkhälsa genom ökad samverkan har uppnåtts.

Vi noterar att det i nämndens mätbilaga inte finns några uppsatta indikatornivåer för när målet uppnås eller inte. Indikatorerna består av aktivitetsredovisningar. I den mätplan som antagits av nämnden och Regionstyrelsen under 2019, saknas indikatorer för målet Ett varierat kulturutbud av hög kvalitet. I årsredovisningens bilagda mätbilaga, har målet dock lagts till i samma avsnitt som målet Ökad kulturell delaktighet.

Regionala utvecklingsnämnden

Regionala utvecklingsnämnden bedömer att målet stärkt tillväxt och utveckling har uppnåtts.

Vi noterar att det i nämndens mätbilaga inte finns några uppsatta indikatornivåer för när målet uppnås eller inte. Indikatorerna består av aktivitetsredovisning och beskrivning av genomförda aktiviteter och lämnade bidrag.

Kollektivtrafiknämnden

Kollektivtrafiknämndens bedömer att målet god tillgänglighet och service inte har uppnåtts.

Hjälpmedelsnämnden

Hjälpmedelsnämnden bedömer att målet god hjälpmedelsförsörjning på lika villkor har uppnåtts.

Kost- och servicenämnden

Kost- och servicenämnden bedömer att målet kostnadseffektiv måltidsverksamhet med hög kvalitet har uppnåtts.

Vi noterar att nämnden i sin mätplan har 3 indikatorer varav 1 röd och 2 gröna. Nämnden har utifrån en samlad bedömning kommit fram till att målet har uppnåtts.

Patientnämnden

Patientnämnden bedömer att målen stödja patienter och bidra till kvalitetsutvecklingen har uppnåtts.

Vi noterar att nämnden i sin mätplan har 9 indikatorer varav 3 gula och 6 gröna. Nämnden har utifrån en samlad bedömning kommit fram till att målet har uppnåtts.

Hantering av måluppfyllelse finansiella mål och verksamhetsmål

Årsredovisningen innehåller en driftredovisning i eget avsnitt. Där framgår hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställs för den löpande verksamheten. Nämndernas ekonomiska utfall visar på såväl över- som underskott. Sammantaget uppvisar nämnderna ett underskott som sammanlagt uppgår till -72,8 mnkr.

Regionstyrelsen

Regionstyrelsen uppvisar en negativ budgetavvikelse uppgående till -1,2 mnkr.

Under 2019 har regionstyrelsen vid ett antal tillfällen vid sina sammanträden, utöver den enda delårsrapport som sammanställts under 2019, erhållit samlade månadsrapporter utifrån den av regionstyrelsen fastställda kontrollplanen för intern kontroll. Månadsrapporterna innehåller bland annat rapportering avseende verksamhetens resultat och det ekonomiska läget utifrån regionplanens mål. Vid sammanträdena i maj och oktober erhöll styrelsen en fördjupad ekonomisk redovisning.

Styrelsen har under året fattat beslut om att uppdra till regiondirektören att redovisa åtgärder för att dämpa kostnadsutvecklingen inom hälso- och sjukvården. Regionstyrelsen har vid tre tillfällen under 2019 fått återkoppling avseende planerade och pågående åtgärder.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Hälso- och sjukvårdsnämnden uppvisar en negativ budgetavvikelse uppgående till -93,1 mnkr. Underskottet härrör enligt årsredovisningen till största delen från bemanning.

Revisorerna noterar i sin översiktliga granskning att Hälso- och sjukvårdsnämnden, vid sitt möte 2019-05-15, uppmanat Regionstyrelsen att vidta åtgärder med anledning av att nettokostnadsutvecklingen översteg vad som budgeterats.

Vi noterar vidare att Hälso- och sjukvårdsnämnden inte har fått återkoppling från Regionstyrelsen angående vilka åtgärder som planerats/vidtagits, med anledning av Hälso- och sjukvårdsnämndens uppmaning. Nämnden har heller inte begärt återkoppling från Regionstyrelsen.

Kultur- och bildningsnämnden

Kultur- och bildningsnämnden uppvisar en positiv budgetavvikelse uppgående till +8,1 mnkr.

Regionala utvecklingsnämnden

Regionala utvecklingsnämnden uppvisar en positiv budgetavvikelse uppgående till +5,6 mnkr.

Kollektivtrafiknämnden

Kollektivtrafiknämnden uppvisar en positiv budgetavvikelse uppgående till +6,2 mnkr.

Hjälpmedelsnämnden

Hjälpmedelsnämnden uppvisar en positiv budgetavvikelse uppgående till +0,3 mnkr.

Kost- och servicenämnden

Kost- och servicenämnden uppvisar en negativ budgetavvikelse uppgående till - 0,4 mnkr. Avvikelsen beror enligt årsredovisningen främst på att Region Värmland avropat fler matlådor än budgeterat, vilket medför att kostnadsfördelningen inom nämnden blir högre för Region Värmland.

Patientnämnden

Patientnämnden uppvisar en positiv budgetavvikelse uppgående till +1,4 mnkr.

Underlag till resultatmätt och indikatorer för måluppfyllelse

Vi har i vår granskning tagit del av information som samlats in centralt för att utgöra underlag för årsredovisningen. Vi har stickprovsmässigt granskat underlag till resultatmätt och indikatorer som redovisas i årsredovisningen kopplat till mål för verksamheten. Vi har även granskat underlag till några av de ej målsatta jämförelserna som redovisas. Granskningen har inte omfattat verifieringskedjan för samtliga rapporter som hämtats ur de olika systemen och databaserna. Vi har med stöd av berörda handläggare, för de uppgifter som granskats, erhållit underlag som verifierar uppgifterna eller indikerar att uppgifterna är korrekta.

Bedömning

Årsredovisningen är regionens första sedan regionbildningen 1 januari 2019, varför verksamheter, mål och indikatorer i många fall är nya. Ett omfattande arbete har lagts ner inom regionen för att få samman de olika verksamheterna i en och samma årsredovisning. Vi ser en röd tråd mellan regionplanens effekt- och perspektivmål och årsredovisningens presentation av måluppfyllelse. Vi ser även att årsredovisningen följer de nya kraven i lag om kommunal bokföring och redovisning bl.a. med avseende på vilka rubriker/avsnitt som finns med i förvaltningsberättelsen.

Vi bedömer att resultaten i årsredovisningen avseende såväl finansiella mål såsom verksamhetsmål delvis är förenliga med de mål som regionfullmäktige har beslutat om.

När det gäller den bristande måluppfyllelsen, noterar revisorerna att regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden under 2019 har efterfrågat och fått information från tjänstemannaorganisationen samt fattat beslut gällande måluppfyllelsen.

Anders Marmon
Certifierad kommunal revisor

Johan Magnusson
Certifierad kommunal revisor

Marcus Olofsson
Yrkesrevisor

Karin Selander
Certifierad kommunal revisor